

Nieuwsbrief SIHO april 2009

Het SIHO

- Logo en website

Het SIHO beschikt sinds een aantal weken over een gloednieuwe huisstijl en website. Een klein layout bedrijf met ervaring rond inclusie, stond in voor het ontwerp van beide. Het logo omvat 3 elementen die kernachtig verwijzen naar waar het SIHO voor staat:

1. De kleur van de drie bollen is licht verschillend, waarmee verwezen wordt naar de diversiteit die binnen en tussen onderwijsinstellingen realiteit is.
2. De vingerafdrukken in de bollen benadrukken het belang dat het SIHO hecht aan de eigenheid van elk individu en elke individuele instelling. Van hieruit bouwt het SIHO haar werking bottom-up op.
3. De rode kleur accentueert de I die verwijst naar de kernconcepten Inclusie, Individu, Instelling...

De website van het SIHO fungeert als belangrijk communicatiemiddel naar buiten toe. De visie, missie en doelstellingen van het SIHO, alsook de visie op inclusie die het SIHO hanteert, worden er geëxpliciteerd. Verder worden alle publicaties van het SIHO, waaronder de wegwijzers, alsook de links naar relevante partnerorganisaties op de website ter beschikking gesteld. Er kan ingetekend worden op de nieuwsbrief die op regelmatige basis verschijnt. Tussendoor verschijnen extra nieuwsflashes op de website zelf. Daarnaast biedt de website een up-to-date overzicht van de aanspreekpunten voor studenten met een functiebepanking op de Vlaamse hogescholen en universiteiten met hun contactgegevens. Op die manier is het mogelijk om snel en efficiënt de juiste mensen te contacteren.

- Informatieronde

In januari, februari en maart van dit jaar gingen medewerkers van het SIHO op informatie- en kennismakingsronde langs Vlaamse hogescholen en universiteiten. Aan de hand van praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek in de vorm van interviews werden antwoorden geformuleerd op volgende probleemstellingen: 'Hoe verloopt in iedere instelling hoger onderwijs op dit moment het beleid en de werking rond studenten met functiebepankingen?' en 'Wat geven de instellingen aan als noden naar het SIHO toe?'.

Een aantal algemene bevindingen uit dit onderzoek zijn:

- Heel wat nieuwe mensen werden ingeschakeld om mee te gaan nadenken/werken aan een beleid voor studenten met een functiebepanking.
- In alle instellingen is er heel wat enthousiasme en bereidheid om te werken met studenten met een functiebepanking.
- Het beleid t.a.v. studenten met een functiebepanking wordt gedragen door meerdere personen, niet enkel de aanspreekpunten.

- Er bestaat heel wat nood aan het uitwisselen van goede voorbeelden.
- Geïnterviewden raakten geïnspireerd door de vragen uit de topiclijst die tijdens de informatieronde gebruikt werd.

Het rapport, waarin de onderzoeksresultaten gedetailleerd beschreven en gebundeld worden, zal in mei 2009 ter beschikking gesteld worden op de website www.siho.be. Er kan daarna ook een uitgeprint exemplaar aangevraagd worden via info@siho.be.

- **Ontmoetingsdag**

Op 26 maart 2009 organiseerde het SIHO haar eerste ontmoetingsdag voor aanspreekpunten van Vlaamse hogescholen en universiteiten en hun collega's. Een uitgelezen moment voor ontmoeting met andere aanspreekpunten en om kennis te maken met het SIHO als team. Een groot deel van het voormiddagprogramma was geweid aan de resultaten van de informatieronde (zie hierboven). Na de middag werd in 2 kleinere groepen samen gewerkt rond concrete casussen en werd nagedacht over inclusie. Door in kleinere groepen te werken werden *good practices* en visies op inclusie geëxpliciteerd en uitgewisseld.

Iedereen leert...

Een concreet voorbeeld van inclusie in het hoger onderwijs.

Iedereen leert is het onderdeel van de nieuwsbrief waar telkens een concreet verhaal van inclusie in het hoger onderwijs in de schijnwerpers staat. Goede voorbeelden uit de praktijk zijn vaak de beste eye-openers, ze tonen aan dat inclusie in het hoger onderwijs een reële optie is. Ken jij als student, docent, ouder, onderzoeker... zelf een mooi inclusie-verhaal. Aarzel dan niet om het te mailen naar info@siho.be.

In deze editie: het verhaal van Gracinda Martins...

Gracinda Martins werkt op de pedagogische dienst van de Universiteit van Aveiro in Portugal. Ze heeft meer dan 16 jaar ervaring in het ondersteunen van zowel studenten met een functiebeperking, familiale of sociale moeilijkheden, evenals studenten die het slachtoffer werden van discriminatie. Bovendien begeleidt ze een grote groep van vrijwilligers (zowel studenten als docenten en andere personeelsleden) die zelf klaar staan om anderen te ondersteunen.

Gracinda vertelt ons het verhaal van een studente, Rosa, die de opleiding 'vertaler-tolk' volgt aan de universiteit van Aveiro. Rosa heeft een kleine bewegingsvrijheid, gezien ze enkel kan bewegen met haar hoofd. Omdat ze niet kan zitten of staan, ligt ze ook gedurende de dag in een bed. Niet zo evident om in die situatie hoger onderwijs te volgen, maar zoals Gracinda het verwoordt: "She can't come to the university, so the university goes to her." Rosa volgt alle lessen via Skype en zowel de docenten, medestudenten als Gracinda zelf, brengen haar regelmatig thuis een bezoekje. En het werkt! Rosa is een succesvolle studente. En omdat hoger onderwijs meer is dan hoorcolleges alleen, zorgen ze er met zijn allen voor dat Rosa ook van de partij kan zijn op feestjes. Zo kreeg ze op Kerstmis enkele van haar collega's op de vloer. Maar er is meer! Door het gebruik van

videoconferentiemateriaal konden Rosa en haar bezoekers samen met de rest van de klas van deze avond genieten.

Om af te sluiten geeft Gracienda nog het volgende mee: “Just provide the people with a disability the things you like and need for yourself. I think this is the key to inclusion.”

Internationaal

Het SIHO kiest ervoor niet alleen in eigen land maar ook over de grenzen heen haar netwerk uit te bouwen en internationaal de nieuwste trends voor inclusief hoger onderwijs op te pikken.

- LINK

In 2008 werd het structureel netwerk ‘Learning Inclusively – Network + Know-how’ (LINK) goedgekeurd als driejarig Erasmusprogramma. LINK is een internationaal samenwerkingsverband tussen koepelorganisaties die in diverse landen ‘studeren met functiebepkeringen’ faciliteren. Concreet gaat het om de volgende organisaties: Association for Higher Education Access and Disability (AHEAD, Ierland), SKILL (Verenigd Koninkrijk), Stichting Handicap en Studie (Nederland), Drustvo Studentov Invalidov Slovenije (DSIS, Slovenië), Network for National Disability Support (Zweden) en het SIHO (Vlaanderen). Door het creëren van een netwerk van organisaties, wil LINK de toegang tot en inclusie van studenten met speciale noden in hoger onderwijs optimaliseren. Vaak ervaren deze studenten hierbij heel wat barrières. De focus beperkt zich niet tot de toegang van studenten met een functiebepkering alleen, maar richt zich ruimer op hoe onderwijs meer inclusief gemaakt kan worden voor iedereen door de verspreiding van best practice. Daarnaast wil het LINK-netwerk de mobiliteit van studenten met een functiebepkering over Europese universiteiten en hogescholen (Erasmus) bevorderen.

Twee maal per jaar wordt door één van de partners een seminarie voor een ruim publiek georganiseerd dat telkens resulteert in een paper. Het eerste seminarie vindt plaats op 28 april in Dublin en is een ‘Round Table Symposium on a Charter for Inclusive Teaching and Learning in Higher Education’. Elk seminarie wordt gekoppeld aan een meeting met de LINK-partners waar de seminars voorbereid en kennis en ervaring uitgewisseld worden.

- Disability Studies in Education (DSE), Syracuse, NY

Dit jaar vindt van 1 tot 3 mei aan de Syracuse University (Syracuse, New York) voor de 9^e keer het jaarlijkse conferentie van Disability Studies in Education plaats. Het thema van deze 3-daagse luidt: ‘Righting Educational Wrongs: Disability Studies in Education, Policy and Law’. Grote namen uit de disability studies zoals prof. T. Skrtic en prof. M.L. Minow staan er op het programma alsook prof. G. Van Hove, promotor van SIHO, en E. Deschauer, lid van de wetenschappelijke cel van SIHO. Een medewerker van het SIHO zal deze conferentie bijwonen.

Meer informatie en het volledige programma zijn terug te vinden op www.disabilitystudiesineducation.org.

- Education for All, Warschau

Van 22 tot 25 september vindt in Warschau voor de 2^e keer de conferentie 'Education for All' plaats. Het programma is opgebouwd rond drie grote thema's: 'Universal Design – more than just architecture', 'Beyond the borders of traditional disability' en 'Inclusive Education – can it become a fact'. Binnen dit laatste thema heeft het SIHO een voorstel voor een presentatie ingediend dat gebaseerd is op de resultaten uit de informatieronde langs Vlaamse Hogescholen en Universiteiten. Meer informatie over dit congres is terug te vinden op www.disability.uw.edu.pl.

Op de voorgrond

In elke nieuwsbrief wordt een wetenschappelijke bron (boek, artikel, onderzoek...) voorzien van een beknopte samenvatting op de voorgrond geplaatst.

'Managing' disability: early experiences of university students with disabilities

'Recente wetgeving in de UK, operationeel van december 2006, verplicht alle instellingen hoger onderwijs om actief gelijke kansen en mogelijkheden voor mensen met beperkingen te promoten. De universiteit van Nottingham heeft een aantal initiatieven genomen om goede praktijk hieromtrent te ontwikkelen. De vraag blijft echter hoe studenten deze voorzieningen ervaren. Onderzoek over mensen met beperkingen hebben vaak een groot tekort, namelijk het feit dat het eigen perspectief van deze mensen erin ontbreekt. Het doel van deze studie was dan ook om de stem van de studenten aan bod te laten komen. Hiervoor werd er gebruikt gemaakt van interviews en video-data. Op die manier werden er heel wat inzichten verkregen in de ervaringen van studenten, hun noden en obstakels in een inclusieve leeromgeving, op één welbepaalde universiteit.'

Referentie

Goode, J. (2007). 'Managing' disability: early experiences of university students with disabilities, *Disability & Society*, 22, 35-48.

In de bibliotheek vindt u een Nederlandstalige samenvatting van het artikel.

Aankondigingen

- 7/05/09: 'Structuur en cultuur voor inclusie – hoe verhouden beide zich tot elkaar?' (studiedag SIHO)

Inschrijven kan via het inschrijvingsformulier op de website www.siho.be. ('studiedagen') en kost 5€ voor studenten en 15€ voor anderen. Het bedrag kan gestort worden op het rekeningnummer 001-2584732-49 (Hogeschool West-Vlaanderen, Marksesteenweg 58, 8500 Kortrijk) met vermelding van 'Studiedag SIHO + naam deelnemer + (niet-)student'.

Het volledige programma is terug te vinden op www.siho.be.

- Externe nationale en internationale studiedagen worden op regelmatige basis aangevuld op de website www.siho.be.

- Oproep expertisedatabank

Het SIHO kiest ervoor om 'bottom-up' en 'in dialoog' met de studenten, instellingen en voorzieningen te werken.

Structureel wil het SIHO daarom een 'expertisedatabank' aanleggen. Die moet het mogelijk maken om op een volledige en efficiënte manier de juiste deskundigen te contacteren. In eerste instantie zal deze expertisedatabank enkel voor de medewerkers van het SIHO beschikbaar zijn. Later zal iedereen die dat wil deze databank kunnen raadplegen op de website www.siho.be. Beschikt u over ervaringsdeskundigheid, professionele en/of academische deskundigheid, relevant met betrekking tot het thema 'inclusief hoger onderwijs'(bv. ervaring met, inclusie, onderwijs, facilitatoren, ondersteuning...), en bent u de visie en missie van het SIHO genegen? Dan kan u in deze databank opgenomen worden.

Inschrijven voor de expertisedatabank kan door het formulier dat terug te vinden is op www.siho.be ingevuld terug te mailen naar info@siho.be.

SIHO, april 2009